

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. kovo 27 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Teisės aktų derinimas — Autorių teisės ir gretutinės teisės — Informacinė visuomenė — Direktyva 2001/29/EB — Interneto svetainė, kurioje filmai padaromi viešai prieinami be teisių, gretutinių autorių teisėms, turėtojų sutikimo — 8 straipsnio 3 dalis — Sąvoka „tarpininkai, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojami pažeisdami autorių teises ar gretutines teises“ — Interneto prieigos teikėjas — Interneto prieigos teikėjui skirtas draudimas, kuriuo jam uždraudžiama teikti savo klientams prieigą prie interneto svetainės — Pagrindinių teisių pusiausvyra“

Byloje C-314/12

dėl *Oberster Gerichtshof* (Austrija) 2012 m. gegužės 11 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2012 m. birželio 29 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

UPC Telekabel Wien GmbH

prieš

Constantin Film Verleih GmbH,

Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kuriį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts, einantis ketvirtosios kolegijos teisėjo pareigas, teisėjai M. Safjan, J. Malenovský (pranešėjas) ir A. Prechal,

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

posėdžio sekretorė A. Impellizzeri, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. birželio 20 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *UPC Telekabel Wien GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwälte* M. Bulgarini ir T. Höhne,
- *Constantin Film Verleih GmbH* ir *Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH*, atstovaujamų *Rechtsanwälte* A. Manak ir N. Kraft,
- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos A. Posch,

* Proceso kalba: vokiečių.

- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* W. Ferrante,
 - Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C. Schillemans ir C. Wissels,
 - Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos L. Christie, padedamo *barrister* S. Malynicz,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos J. Samnadda ir F. W. Bulst,
- susipažinęs su 2013 m. lapkričio 26 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230) 5 straipsnio 1 dalies ir 2 dalies b punkto ir 8 straipsnio 3 dalies, taip pat tam tikrų Sąjungos teisėje įtvirtintų pagrindinių teisių išaiškinimu.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant *UPC Telekabel Wien GmbH* (toliau – *UPC Telekabel*) ginčą su *Constantin Film Verleih GmbH* (toliau – *Constantin Film*) ir *Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH* (toliau – *Wega*) dėl reikalavimo įpareigoti *UPC Telekabel* blokuoti savo klientų prieigą prie interneto svetainės, kurioje tam tikri *Constantin Film* ir *Wega* filmai padaromi viešai prieinami be jų sutikimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2001/29 9 ir 59 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:
„9) Kiekvienas autorių teisių ir gretutinių teisių derinimas turi būti grindžiamas aukšto lygio apsauga, nes tokios teisės yra labai svarbios intelektinei kūrybai. <...> Dėl to intelektinė nuosavybė yra pripažinta sudedamąja nuosavybės dalimi.
<...>
59) Ypač skaitmeninėje terpėje tretieji asmenys gali vis labiau naudoti tarpininkų paslaugas pažeidinėjimams. Daugeliu atvejų geriausia priversti tokius tarpininkus nutraukti tokią pažeidžiančią veiklą. Dėl to, nesumenkinant kitų esamų nuobaudų ir teisių gynimo būdų, teisių turėtojai turėtų turėti galimybę prašyti teismo uždraudimo tarpininkui, perduodančiam trečiojo asmens daromą saugomo kūrinio ar kito objekto pažeidimą tinkle. <...> Tokių uždraudimų sąlygas ir aplinkybes turėtų nustatyti valstybių narių nacionalinė teisė.“
- 4 Minėtos direktyvos 1 straipsnio „Taikymo sritis“ 1 dalyje nustatyta:
„Ši direktyva reglamentuoja teisinę autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugą vidaus rinkos sistemoje, ypač atsižvelgiant į informacinę visuomenę.“

- 5 Šios direktyvos 3 straipsnio „Teisė viešai paskelbti kūrinius ir teisė kitus objektus padaryti viešai prieinamus“ 2 dalyje nurodyta:

„Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti padaryti viešai prieinamus laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku:

<...>

- c) filmų pirmojo įrašo gamintojams – jų filmų originalus ir kopijas;

<...>“

- 6 Direktyvos 2001/29 8 straipsnio „Nuobaudos ir teisių gynimo būdai“ 3 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojai turėtų galimybes prašyti teismo draudimo tarpininkams, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojami autorių teisėms ar gretutinėms teisėms pažeisti [pažeisdami autorių teises ir gretutines teises].“

Austrijos teisė

- 7 1936 m. balandžio 9 d. Autorių teisių įstatymo (*Urheberrechtsgesetz; BGBl. 111/1936*), iš dalies pakeisto nauju 2003 m. Autorių teisių įstatymu (*Urheberrechtsgesetz-Novelle 2003, BGBl. 32/2003*, toliau – *UrhG*), 18a straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Autorius turi išimtinę teisę leisti padaryti kūrinius viešai prieinamus laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad kiekvienas asmuo galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.“

- 8 *UrhG* 81 straipsnio 1 ir 1a dalyse nustatyta:

„1. Asmuo, kurio šiuo įstatymu pagrįsta išimtinė teisė buvo pažeista arba kyla tokio pažeidimo pavojus, gali pareikšti ieškinį dėl įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus. Tokį ieškinį galima pareikšti ir įmonės savininkui, jei pažeidimą padarė arba gali padaryti įmonės, vykdančios veiklą, darbuotojas arba įgaliotas asmuo; 81 straipsnio 1a dalis taikoma *mutatis mutandis*.

1a. Jei asmuo, kuris padarė tokį pažeidimą arba gali jį padaryti, naudojami tarpininko paslaugomis, tuomet ieškinys dėl įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus gali būti pareikštas ir tarpininkui, remiantis 1 dalimi. <...>“

- 9 Vykdomo kodekso (*Exekutionsordnung*) 355 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Asmeniui nustatytas įpareigojimas nutraukti neteisėtus veiksmus arba jų nedaryti vykdomas taip, kad, įsigaliojus vykdomajam dokumentui, už vykdymą atsakingas teismas, gavęs prašymą, už kiekvieną pažeidimą dėl leidimo vykdyti skiria piniginę baudą. Už kiekvieną kitą pažeidimą už vykdymą atsakingas teismas, gavęs prašymą, skiria papildomą baudą arba iki vienu metų arešto. <...>“

- 10 Iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo pastabų, nurodytų prašyme priimti prejudicinį sprendimą, matyti, kad asmuo, kuriam skirtas draudimas, siekdamas išvengti atsakomybės, vykdymo procese gali pareikšti, jog ėmėsi visų įmanomų priemonių tam, kad nebūtų pasiektas uždraustas rezultatas.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 11 *Constantin Film* ir *Wega*, dvi filmų gamyba užsiimančios bendrovės, nustačiusios, kad vienoje interneto svetainėje be jų sutikimo siūloma atsisiųsti tam tikrus jų pagamintus filmus arba juos žiūrėti srautinio siuntimosi (*streaming*) būdu, paprašė už laikinųjų apsaugos priemonių taikymą atsakingo teisėjo pagal *UrhG* 81 straipsnio 1a dalį priimti nutartį, kuria *UPC Telekabel*, interneto prieigos teikėja, būtų įpareigota blokuoti savo klientams prieigą prie nagrinėjamos interneto svetainės, nes šioje svetainėje be jų sutikimo padaromi viešai prieinami kinematografijos kūriniai, į kuriuos jos turi teisių, gretutinių autorių teisėms.
- 12 2011 m. gegužės 13 d. nutartimi *Handelsgericht Wien* (Vienos komercinis teismas, Austrija) uždraudė *UPC Telekabel* teikti savo klientams prieigą prie nagrinėjamos interneto svetainės, o šis draudimas turėjo būti įgyvendintas, be kita ko, blokuojant šios svetainės domeno vardą ir dabartinį IP („Internet Protocol“) adresą, taip pat bet kurią kitą šios svetainės IP adresą, kurį ši bendrovė galėtų žinoti.
- 13 Vokietijos teisėsaugos institucijoms pradėjus tyrimą dėl nagrinėjamos interneto svetainės valdytojų, 2011 m. birželio mėnesį ji nutraukė savo veiklą.
- 14 2011 m. spalio 27 d. nutartimi *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas, Austrija) kaip apeliacinės instancijos teismas iš dalies pakeitė pirmosios instancijos teismo nutartį, nes šis nepagrįstai nurodė priemones, kurias *UPC Telekabel* turėjo taikyti, siekdama blokuoti nagrinėjamą interneto svetainę, ir taip vykdyti nutartį dėl draudimo. Prie tokios išvados *Oberlandesgericht Wien* priėjo nusprendęs, kad *UrhG* 81 straipsnio 1a dalis turi būti aiškinama atsižvelgiant į Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį. Vėliau jis konstatavo, kad, teikdama savo klientams prieigą prie turinio, kuris neteisėtai buvo padarytas prieinamas, *UPC Telekabel* turi būti laikoma tarpininke, kurios paslaugomis naudojamosi pažeidžiant teises, gretutines autorių teisėms, dėl to *Constantin Film* ir *Wega* turėjo teisę reikalauti, kad būtų priimta nutartis, kuria tai bendrovei būtų nustatyti tam tikri įpareigojimai. Tačiau dėl autorių teisių apsaugos *Oberlandesgericht Wien* nusprendė, kad *UPC Telekabel* gali būti tik įpareigojama, nustatant pareigą pasiekti atitinkamą rezultatą, uždrausti savo klientams prieigą prie nagrinėjamos interneto svetainės, tačiau jai turi būti palikta teisė nuspręsti, kokiomis priemonėmis tai įgyvendinti.
- 15 *UPC Telekabel* pateikė *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas, Austrija) kasacinį skundą.
- 16 Grįsdama savo kasacinį skundą *UPC Telekabel*, be kita ko, nurodo, kad jos paslaugos negalėjo būti laikomos tokiomis paslaugomis, kuriomis naudojamosi pažeidžiant autorių teises ar gretutines teises, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį, nes ji neturi jokių komercinių ryšių su nagrinėjamos interneto svetainės valdytojais ir nenustatyta, kad jos klientai elgėsi neteisėtai. Bet kuriuo atveju *UPC Telekabel* teigia, kad įvairios galimos blokavimo priemonės techniškai gali būti apeinamos ir kad kai kurios jų yra pernelyg brangios.
- 17 Šiomis aplinkybėmis *Oberster Gerichtshof* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
 - „1. Ar Direktyvos 2001/29 <...> 8 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti taip, kad asmuo, kuris be teisių turėtojo sutikimo padaro saugomus objektus prieinamus internete [kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 2 dalį], naudojasi tų asmenų, kurie prieina prie šių saugomų objektų, [internetu] prieigos teikėjo paslaugomis?

Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų neigiamas:

2. Ar atgaminimas asmeniniam naudojimui [kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktą] ir trumpalaikis ir atsitiktinis atgaminimas [kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 1 dalį] leidžiami tik tuomet, jei pateikta byla, skirta atgaminti, buvo teisėtai atgaminta, išplatinta arba padaryta viešai prieinama?

Jei į pirmąjį arba į antrąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai ir dėl šios priežasties dėl naudotojo [interneto] prieigos teikėjo pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį turėtų būti priimami teismo draudimai:

3. Ar su Sąjungos teise, visų pirma su reikalaujama pagal ją susijusių asmenų pagrindinių teisių pusiausvyra, suderinama tai, kad [interneto] prieigos teikėjui visiškai bendrai (t. y. nenurodant taikyti konkrečių priemonių) uždraudžiama suteikti savo klientams galimybes prisijungti prie tam tikros interneto svetainės, kol visas jos turinys ar didžioji jo dalis padaryti viešai prieinami be teisių turėtojų sutikimo, jeigu prieigos teikėjas gali išvengti prevencinių bausmių dėl šio draudimo pažeidimo, jei pateikia įrodymų, kad jis ir taip ėmėsi visų įmanomų priemonių?

Jei atsakymas į trečiąjį klausimą būtų neigiamas:

4. Ar su Sąjungos teise, visų pirma su reikalaujama pagal ją susijusių asmenų pagrindinių teisių pusiausvyra, suderinama tai, kad [interneto] prieigos teikėjas įpareigojamas imtis tam tikrų priemonių, siekdamas savo klientams apsunkinti prieigą prie interneto svetainės, kurios turinys padarytas prieinamas neteisėtai, jeigu šioms priemonėms reikia pakankamai didelių sąnaudų, tačiau jas galima lengvai apeiti ir neturint specialių techninių žinių?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl prejudicinių klausimų priimtimumo

- 18 Iš pradžių reikia pažymėti, kad aplinkybė, jog pagrindinėje byloje nagrinėjama interneto svetainė nutraukė savo veiklą, nereiškia, jog prejudiciniai klausimai nepriimtini.
- 19 Iš tiesų pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką vykstant SESV 267 straipsnyje numatytam procesui, kuris grindžiamas aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo funkcijų atskyrimu, tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečios bylos ypatumus, turi įvertinti tiek prejudicinio sprendimo būtinumą savo sprendimui priimti, tiek klausimų, kuriuos jis teikia Teisingumo Teismui, svarbą (šiuo klausimu žr. 2013 m. kovo 14 d. Sprendimo *Aziz*, C-415/11, 34 punktą).
- 20 Be to, Teisingumo Teismas gali atmesti nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą tik tuomet, kai akivaizdu, jog prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku, kai problema hipotetinė arba kai Teisingumo Teismas neturi faktinės arba teisinės informacijos, būtinos naudingai atsakyti į pateiktus klausimus (minėto Sprendimo *Aziz* 35 punktas).
- 21 Tačiau taip nėra pagrindinės bylos atveju, nes iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagal Austrijos teisę prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas sprendimą turi priimti, remdamasis pirmosios instancijos teismo sprendime nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis, t. y. tuomet, kai nagrinėjama interneto svetainė dar buvo prieinama.
- 22 Iš to išplaukia, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl pirmojo klausimo

- 23 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad asmuo, kuris saugomus objektus padaro prieinamus interneto svetainėje be teisių turėtojo sutikimo, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalį, naudojasi asmenų, kurie prieina prie šių saugomų objektų, interneto prieigos teikėjo, kuris laikytinas tarpininku, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį, paslaugomis.
- 24 Iš pradžių reikia pažymėti, kad pagrindinėje byloje neginčijama, jog saugomi objektai interneto svetainėje naudotojams buvo padaryti prieinami be minėto 3 straipsnio 2 dalyje nurodytų teisių turėtojų sutikimo.
- 25 Kadangi pagal šią nuostatą teisių turėtojai turi išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokius veiksmus padaryti objektus viešai prieinamus, reikia pažymėti, kad veiksmu, kai saugomas objektas interneto svetainėje padaromas viešai prieinamas be teisių turėtojo sutikimo, pažeidžiamos autorių teisės ir gretutinės teisės.
- 26 Siekiant išnagrinėti tokią situaciją, susijusią su nagrinėjamu teisių pažeidimu, Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalyje numatyta teisių turėtojų galimybė prašyti teismo draudimo tarpininkams, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojami pažeidžiant jų teises.
- 27 Iš tiesų, kaip matyti iš Direktyvos 2001/29 59 konstatuojamosios dalies, kadangi tarpininkų paslaugos vis dažniau naudojamos pažeidžiant autorių teises ar gretutines teises, daugeliu atvejų geriausia priversti tokius tarpininkus nutraukti šiuos pažeidimus.
- 28 Šiuo atveju pirmiausia *Handelsgericht* ir vėliau *Oberlandesgericht Wien* pagrindinėje byloje nagrinėjamu draudimu įpareigojo *UPC Telekabel*, interneto prieigos teikėją, nutraukti *Constantin Film* ir *Wega* teisių pažeidimą.
- 29 Tačiau *UPC Telekabel* prieštarauja tam, kad ji būtų laikoma tarpininke, kurios paslaugomis naudojamosi pažeidžiant autorių teises ar gretutines teises, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį.
- 30 Šiuo klausimu iš Direktyvos 2001/29 59 konstatuojamosios dalies matyti, kad šios direktyvos 8 straipsnio 3 dalyje vartojama sąvoka „tarpininkas“ apima bet kurį asmenį, kuris perduoda trečiojo asmens daromą saugomo kūrinio ar kito objekto pažeidimą tinkle.
- 31 Atsižvelgiant į Direktyva 2001/29 siekiamą tikslą, kuris, kaip matyti iš šios direktyvos 9 konstatuojamosios dalies, be kita ko, yra užtikrinti teisių turėtojams aukšto lygio apsaugą, taip pat vartojama pažeidimo sąvoka turi būti suprantama kaip apimanti ir situaciją, kai saugomas objektas padaromas viešai prieinamas internete be aptariamų teisių turėtojų sutikimo.
- 32 Todėl, atsižvelgiant į tai, kad interneto prieigos teikėjas yra subjektas, atsakingas už bet kokį pažeidimo perdavimą internete savo klientams ir trečiajam asmeniui, nes, suteikdamas prieigą prie tinklo, jis sudaro galimybę atlikti šį perdavimą (šiuo klausimu žr. 2009 m. vasario 19 d. Nutarties *LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten*, C-557/07, Rink. p. I-1227, 44 punktą), reikia manyti, kad interneto prieigos teikėjas, kaip antai aptariamasis pagrindinėje byloje, leidžiantis savo klientams naudotis saugomais objektais, kuriuos viešai prieinamus internete padarė trečiasis asmuo, yra tarpininkas, kurio paslaugomis naudojamosi pažeidžiant autorių teises ar gretutines teises, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį.

- 33 Tokią išvadą patvirtina Direktyva 2001/29 siekiamas tikslas. Iš Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalies taikymo srities pašalinus interneto prieigos teikėjus, reikšmingai sumažėtų šia direktyva ketinta užtikrinti teisių turėtojų apsauga (šiuo klausimu žr. minėtos Nutarties *LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten* 45 punktą).
- 34 Šios išvados negali paneigti atsikirtimas, jog tam, kad būtų galima taikyti Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį, būtina, kad egzistuotų sutartiniai santykiai tarp interneto prieigos teikėjo ir asmens, pažeidusio autorių teises ar gretutines teises.
- 35 Iš tikrųjų nei iš Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalies, nei iš kitų jos nuostatų formuluočių nematyti, jog būtų reikalaujama, kad egzistuotų ypatingi santykiai tarp autorių teises ar gretutines teises pažeidžiančio asmens ir tarpininko. Be to, šio reikalavimo nebegalima kildinti iš šia direktyva siekiamų tikslų, nes tokio reikalavimo pripažinimas sumažintų teisinę apsaugą, suteikiamą susijusiems teisių turėtojams, o šios direktyvos tikslas, kaip matyti iš jos 9 konstatuojamosios dalies, be kita ko, būtent ir yra užtikrinti jiems aukštą apsaugos lygį.
- 36 Išvada, kurią Teisingumo Teismas padarė šio sprendimo 30 punkte, nebegali būti paneigta teiginiu, kad, siekdami, jog interneto prieigos teikėjui būtų nustatytas draudimas, autorių teisių ar gretutinių teisių turėtojai turi įrodyti, jog tam tikri šio teikėjo klientai atitinkamoje interneto svetainėje iš tikrųjų prieina prie saugomų objektų, kurie padaryti viešai prieinami be teisių turėtojų sutikimo.
- 37 Pagal Direktyvą 2001/29 reikalaujama, kad priemonėmis, kurių imtis įpareigojamos valstybės narės šiai direktyvai įgyvendinti, siekiama ne tik nutraukti autorių teisių ar gretutinių teisių pažeidimus, bet ir užkirsti jiems kelią (šiuo klausimu žr. 2011 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Scarlet Extended*, C-70/10, Rink. p. I-11959, 31 punktą ir 2012 m. vasario 16 d. Sprendimo *Sabam*, C-360/10, 29 punktą).
- 38 Tačiau toks prevencinis poveikis reiškia, kad autorių teisių ar gretutinių teisių turėtojai gali veikti neprivalėdami įrodyti, kad interneto prieigos teikėjo klientai iš tikrųjų prieina prie saugomų objektų, kurie padaryti viešai prieinami be šių teisių turėtojų sutikimo.
- 39 Juo labiau, kad veiksmo, kai kūrinys padaromas viešai prieinamas, buvimas reiškia tik, kad minėtas kūrinys buvo padarytas prieinamas visuomenei, ir nėra svarbu, ar šią visuomenę sudarantiems asmenims šis kūrinys buvo iš tikrųjų prieinamas, ar ne (šiuo klausimu žr. 2006 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *SGAE*, C-306/05, Rink. p. I-11519, 43 punktą).
- 40 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti šitaip: Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad asmuo, kuris saugomus objektus padaro prieinamus interneto svetainėje be teisių turėtojo sutikimo, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalį, naudojasi asmenų, kurie prieina prie šių saugomų objektų, interneto prieigos teikėjo, kuris laikytinas tarpininku, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį, paslaugomis.

Dėl antrojo klausimo

- 41 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, į antrąjį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl trečiojo klausimo

- 42 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar Sąjungos teisėje pripažintos pagrindinės teisės turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nedraudžiama teismo nustatytu draudimu uždrausti interneto prieigos teikėjui teikti savo klientams prieigą prie interneto svetainės, kurioje saugomi objektai padaryti prieinami be teisių turėtojų sutikimo, kai šiame draudime nenurodyta, kokių priemonių prieigos teikėjas turi imtis, ir kai jis gali išvengti prevencinių bausmių dėl šio draudimo pažeidimo, jei pateikia įrodymų, kad ėmėsi visų įmanomų priemonių.

- 43 Šiuo klausimu, kaip matyti iš Direktyvos 2001/29 59 konstatuojamosios dalies, draudimų, kuriuos valstybės narės turi numatyti pagal šios direktyvos 8 straipsnio 3 dalį, taisyklės, kaip antai susijusios su tenkintinomis sąlygomis ir taikytinomis procedūromis, turi būti nustatytos nacionalinėje teisėje.
- 44 Tačiau valstybių narių nustatytos taisyklės ir šių taisyklių taikymo nacionaliniuose teismuose praktika turi atitikti apribojimus, išplaukiančius iš Direktyvos 2001/29 ir jos 3 konstatuojamojoje dalyje nurodytų teisės šaltinių (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 33 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 45 Norint įvertinti, ar draudimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kuris priimtas pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį, suderinamas su Sąjungos teise, pirmiausia reikia atsižvelgti į reikalavimus, kylančius iš taikytinų pagrindinių teisių apsaugos, ir vadovautis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 51 straipsniu (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 41 punktą).
- 46 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad, jei kelios pagrindinės teisės prieštarauja viena kitai, perkeldamos direktyvą valstybės narės turi vadovautis tokiu jos aiškinimu, kuris leistų užtikrinti deramą pusiausvyrą tarp taikytinų pagrindinių teisių, saugomų Sąjungos teisės sistemoje. Be to, įgyvendindamos šią direktyvą perkeliančias priemones valstybių narių valdžios institucijos ir teismai privalo ne tik aiškinti savo nacionalinę teisę taip, kad ji atitiktų šią direktyvą, bet ir nesivadovauti tokiu jos aiškinimu, kuris prieštarautų minėtoms pagrindinėms teisėms arba kitiems bendriesiems Sąjungos teisės principams, kaip antai proporcingumo principui (šiuo klausimu žr. 2008 m. sausio 29 d. Sprendimo *Promusicae*, C-275/06, Rink. p. I-271, 68 punktą).
- 47 Šiuo atveju reikia pažymėti, kad draudimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kuris priimtas pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį, iš principo prieštarauja, pirma, autorių teisėms ir gretutinėms teisėms, kurios yra sudėtinė intelektinės nuosavybės teisės dalis ir todėl saugomos pagal Chartijos 17 straipsnio 2 dalį, antra, laisvei užsiimti verslu, kuria pagal Chartijos 16 straipsnį naudojasi ūkio subjektai, kaip antai interneto prieigos teikėjai, ir, trečia, interneto naudotojų informacijos laisvei, kurios apsauga užtikrinama pagal Chartijos 11 straipsnį.
- 48 Kalbant apie laisvę užsiimti verslu, reikia pažymėti, kad priėmus draudimą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, ši laisvė ribojama.
- 49 Teisė į laisvę užsiimti verslu apima, be kita ko, bet kokios įmonės teisę laisvai disponuoti turimais ekonominiais, techniniais ir finansiniais ištekliais, neperžengiant už savo veiksmus prisiimtos atsakomybės ribų.
- 50 Tačiau draudimu, kaip antai nagrinėjamu pagrindinėje byloje, asmeniui nustatomas spaudimas, apribojantis laisvą turimų išteklių naudojimą, nes šiuo draudimu jis įpareigojamas imtis priemonių, kurios gali būti susijusios su didelėmis išlaidomis, turėti reikšmingą įtaką jo veiklos organizavimui arba reikalauti sudėtingų ir kompleksinių techninių sprendimų.
- 51 Vis dėlto neatrodo, jog toks draudimas gali pažeisti pačią interneto prieigos teikėjo, kaip antai aptariamo pagrindinėje byloje, teisės į laisvę užsiimti verslu esmę.
- 52 Viena vertus, draudimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, leidžia asmeniui nustatyti konkrečias priemones, kaip pasiekti numatytą rezultatą, todėl jis gali pasirinkti priemones, kurios geriausiai atitinka jo išteklius ir galimybes ir yra suderinamos su kitomis pareigomis ir iššūkiu, su kuriais jis susiduria vykdydamas veiklą.

- 53 Kita vertus, toks draudimas leidžia asmeniui išvengti atsakomybės, pateikus įrodymų, jog jis ėmėsi visų įmanomų priemonių. Tačiau ši galimybė būti atleistam nuo atsakomybės akivaizdžiai rodo, kad asmuo, kuriam skirtas šis draudimas, nėra įpareigojamas nešti nepakeliamos naštos, o tai, atrodo, yra pateisinama pirmiausia atsižvelgiant į tai, kad jis nėra asmuo, pažeidžiantis pagrindinę teisę į intelektualinę nuosavybę, o tai paskatino priimti draudimą.
- 54 Šiuo atžvilgiu pagal teisinio tikrumo principą asmuo, kuriam skirtas draudimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, jei žinomos vykdymo priemonės, kurių jis ėmėsi, ir prirėikus prieš priimant sprendimą paskirti jam sankciją, turi turėti galimybę teisme nurodyti, kad ėmėsi priemonių, kurių iš jo buvo galima tikėtis siekiant užkirsti kelią neleistiniems padariniams.
- 55 Tokiomis aplinkybėmis, kai asmuo, kuriam skirtas draudimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pasirenka priemones, kurių reikia imtis draudimui įgyvendinti, jis turi stengtis užtikrinti pagrindinę interneto naudotojų teisę į informacijos laisvę.
- 56 Šiuo atžvilgiu priemonės, kurių imasi interneto prieigos teikėjas, turi būti labai tikslingos tuo požiūriu, kad jos turi būti skirtos trečiojo asmens daromam autorių teisių ar gretutinių teisių pažeidimui nutraukti, nepakenkiant interneto naudotojams, kurie naudojami šio teikėjo paslaugomis norėdami gauti teisėtą informaciją. Priešingu atveju minėto teikėjo kišimasis į šių naudotojų informacijos laisvę būtų nepateisinamas, atsižvelgiant į siekiamą tikslą.
- 57 Nacionaliniai teismai privalo turėti galimybę patikrinti, ar taip yra. Tačiau situacijoje, kai nustatomas draudimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, reikia pažymėti, kad, jei interneto prieigos teikėjas imasi priemonių, kurios jam leidžia įgyvendinti nustatytą draudimą, nacionaliniai teismai vykdymo procese neturi galimybės to patikrinti, jei nėra ginčo tuo klausimu. Todėl siekiant, kad draudimo, kaip antai nagrinėjamo pagrindinėje byloje, nustatymas neprieštarautų Sąjungos teisėje pripažintoms pagrindinėms teisėms, būtina, jog nacionalinėse proceso taisyklėse būtų numatyta galimybė interneto naudotojams ginti savo teises teisme, kai tik sužinoma apie vykdymo priemones, kurių ėmėsi interneto prieigos teikėjas.
- 58 Kalbant apie intelektualinės nuosavybės teisę, iš pradžių reikia pažymėti, jog neatmetama galimybė, kad dėl draudimo, kaip antai nagrinėjamo pagrindinėje byloje, vykdymo nėra visiškai nutraukiamas atitinkamų asmenų intelektualinės nuosavybės teisių pažeidimas.
- 59 Iš tikrųjų, viena vertus, kaip jau buvo nurodyta, asmuo, kuriam skirtas toks draudimas, turi galimybę išvengti atsakomybės ir taip nepriimti tam tikrų galbūt įvykdomų priemonių, nes jos negali būti laikomos pagrįstomis.
- 60 Kita vertus, neatmetama galimybė, jog techniniu požiūriu neįmanoma visiškai nutraukti intelektualinės nuosavybės teisės pažeidimų arba praktiškai tai neįgyvendinama, o tai reiškia, kad tam tikros nustatytos priemonės prirėikus gali būti vienu ar kitu būdu apeinamos.
- 61 Reikia pažymėti, kad iš Chartijos 17 straipsnio 2 dalies nematyti, kad intelektualinės nuosavybės teisė būtų neliečiama, todėl jai turėtų būti taikoma absoliuti apsauga (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Scarlet Extended* 43 punktą).
- 62 Tokiomis aplinkybėmis priemonės, kurių, vykdydamas draudimą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, ėmėsi asmuo, kuriam taikomas šis draudimas, turi būti pakankamai efektyvios, kad būtų veiksmingai apsaugota aptariama pagrindinė teisė, t. y. jomis turi būti užkirstas kelias ar bent jau labai apsunkinta galimybė neleistinu būdu priėti prie saugomų objektų, o interneto naudotojai, kurie naudojami asmens, kuriam skirtas šis draudimas, paslaugomis, turi būti realiai atgrasomi nuo prieigos prie šių objektų, kurie padaryti jiems prieinami pažeidžiant minėtą pagrindinę teisę.

- 63 Todėl nors priemonėmis, kurių imamasi vykdant draudimą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, intelektinės nuosavybės teisės pažeidimai tam tikrais atvejais negali būti visiškai nutraukti, šios priemonės negali būti laikomos nesuderinamomis su tinkamos pusiausvyros tarp visų taikytinų pagrindinių teisių reikalavimu, kaip nurodyta Chartijos 52 straipsnio 1 dalies pabaigoje, tačiau su sąlyga, kad, pirma, jomis iš interneto naudotojų be reikalo nebus atimta galimybė teisėtu keliu gauti esamą informaciją ir, antra, jomis bus užkirstas kelias arba bent jau labai apsunkinta galimybė neleistinu būdu prieiti prie saugomų objektų ir interneto naudotojai, kurie naudojami asmens, kuriam skirtas šis draudimas, paslaugomis, bus realiai atgrasomi nuo prieigos prie šių objektų, kurie padaryti jiems prieinami pažeidžiant intelektinės nuosavybės teisę.
- 64 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti taip: Sąjungos teisėje pripažintos pagrindinės teisės turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nedraudžiama teismo nustatytu draudimu uždrausti interneto prieigos teikėjui teikti savo klientams prieigą prie interneto svetainės, kurioje saugomi objektai padaryti prieinami be teisių turėtojų sutikimo, kai šiame draudime nenurodyta, kokių priemonių prieigos teikėjas turi imtis, ir kai jis gali išvengti prevencinių bausmių dėl šio draudimo pažeidimo, jei pateikia įrodymų, kad ėmėsi visų įmanomų priemonių, tačiau su sąlyga, kad, pirma, nustatytomis priemonėmis iš interneto naudotojų be reikalo nebus atimta galimybė teisėtai gauti esamą informaciją ir, antra, šiomis priemonėmis bus užkirstas kelias arba bent jau labai apsunkinta galimybė neleistinu būdu prieiti prie saugomų objektų ir interneto naudotojai, kurie naudojami asmens, kuriam skirtas šis draudimas, paslaugomis, bus realiai atgrasomi nuo prieigos prie šių objektų, kurie padaryti jiems prieinami pažeidžiant intelektinės nuosavybės teisę, o tai nustatyti turi nacionalinės valdžios institucijos ir nacionaliniai teismai.

Dėl ketvirtojo klausimo

- 65 Atsižvelgiant į atsakymą į trečiąjį klausimą, į ketvirtąjį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 66 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 8 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad asmuo, kuris saugomus objektus padaro prieinamus interneto svetainėje be teisių turėtojo sutikimo, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalį, naudojami asmenų, kurie prieina prie šių saugomų objektų, interneto prieigos teikėjo, kuris laikytinas tarpininku, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį, paslaugomis.**
- 2. Sąjungos teisėje pripažintos pagrindinės teisės turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nedraudžiama teismo nustatytu draudimu uždrausti interneto prieigos teikėjui teikti savo klientams prieigą prie interneto svetainės, kurioje saugomi objektai padaryti prieinami be teisių turėtojų sutikimo, kai šiame draudime nenurodyta, kokių priemonių prieigos teikėjas turi imtis, ir kai jis gali išvengti prevencinių bausmių dėl šio draudimo pažeidimo, jei pateikia įrodymų, kad ėmėsi visų įmanomų priemonių, tačiau su sąlyga, kad, pirma, nustatytomis priemonėmis iš interneto naudotojų be reikalo nebus atimta galimybė teisėtai gauti esamą informaciją ir, antra, šiomis priemonėmis bus užkirstas kelias arba bent jau**

labai apsunkinta galimybė neleistinu būdu prieiti prie saugomų objektų ir interneto naudotojai, kurie naudojami asmens, kuriam skirtas šis draudimas, paslaugomis, bus realiai atgrasomi nuo prieigos prie šių objektų, kurie padaryti jiems prieinami pažeidžiant intelektinės nuosavybės teisę, o tai nustatyti turi nacionalinės valdžios institucijos ir nacionaliniai teismai.

Parašai.